

Universitätsbibliothek Paderborn

Cvrsvs Theologici ...

Ea Brevitate Conscriptus, Qvam Tot Tantarvmqve Rervm Amplitudo Et
Varietas Patitvr ...

Quas Secunda Secundæ Et Tertia Pars Divi Thomæ Complectitvr -
Qvæstiones Insvper Ad Mores, & praxim spectantes, maximè circa
Sacramenta, accuratè declarantur

Carleton, Thomas Compton

Leodii, 1664

Sect. II. An liceat Confessario uti notitia habita per confeßionem.

urn:nbn:de:hbz:466:1-13826

SECTIO SECUNDA.

An liceat Confessario uti notitiâ habitâ per Confessionem.

vel circumstantibus hæc audirent. Ratio est, quia sigillum est onus proprium notitiæ acceptæ per confessionem, ac proinde cuiusque communicatur illa notitia, transit cum suo onere.

XI. Verum quidem est, Vasquez, Henriquez, & alios nonnullos existimare illum, qui per revelationem licitam Confessarii ex licentiâ penitentis confessionem alterius novit, non teneri sigillo, sicut, inquiunt, non teneretur, si ipse penitens extra confessionem ipsum consuleret. Sed contrarium est tenendum cum communi sententiâ, quam Suarez sectione quartâ, num. 6. vocat certam. Disparitas autem est, quia penitens potest ex quocunque velit sine peccatum suum alteri detegere, Confessarius autem non potest, nisi in ordine ad confessionem. Si tamen esset superior, quem penitens adiret, eique narraret casum reservatum, petens veniam confitendi Confessario ordinario, teneretur hic sigillo; est enim inchoata confessio sacramentalis, & coram Iudice in foro Penitentiae.

XII. Unde quamvis Soto in quarto, distinct. 16. quaest. quartâ, art. quinto opinetur Confessarium, qui gravem aliquam culpam in excipiendo alterius confessionem commisit, posse eam confiteri, licet Sacerdos cui confitetur, inde veniat in notitiam illius, qui peccatum priori confessus est. Omnino tamen contrarium dicendum est cum communi Doctorum, imo ipsem Soto in relectione de secreto, membro secundo, quaest. quartâ, dub. secundo videtur dubius, & consequenter debet potius peccatum illud non confiteri, quam detegere illum penitentem, & si id confiteretur, violaret sigillum.

XIII. Penitens ipse quamvis non obligetur sigillo, tenetur tamen lege naturalis secreti non evulgare temerè quæ in confessione dicit Confessarius, ubi materia id postulaverit. Deinde non potest Confessarius post factam confessionem loqui cum ipso penitente de rebus in confessione auditis, esto fortè non sit propriè contra sigillum, cum respectu penitentis non sit secretum, est tamen sigillum hoc sensu, nempe gravis obligatio orta ex Sacramento Penitentiae non loquendi de re in confessione exceptâ. Si tamen defectus aliquis circa confessionem contigit, de quo tenetur monere penitentem, tunc si dare nolit licentiam penitens ad loquendum eâ de re, potest ipsi nihilominus dicere, & in hoc non loquitur extra confessionem, sed eam inchoatam perficit.

XIV. Si autem interrogetur quis de iis quæ novit solum in confessione, potest absolute negare, imo & jurare se aliquid huiusmodi non nosse, intelligendo ita ut possim tibi dicere, ut docet Coninck disput. nonâ, dub. primo, num. 25. & alii communiter.

XV. Solum noto circa rationem supra positam de causâ hujus tantæ obligationis ad non violandum hoc secretum, cum tamen alia secreta non sint ita strictè observanda, imò nec debeant cum ingenti detrimento Reipublicæ: ratio inquam ulterior hujus est, quia scientia illa non est humana, sed comparata mediis supernaturalibus. Quare, sicut si quis aliquid accepisset per revelationem, non teneretur uti illâ scientiâ magis quam Angelus in cælo, ita nec in præsentia.

XVI. Tandem reservatio peccatorum magnâ ex parte esset inutilis; non enim potest obligari clericus, ut supra diximus cum communi sententiâ, ad etiam peccatum

PRÆMITTENDUM, non verbis tantum, sed factis posse violari sigillum confessionis, ac proinde non minor cura in his, quam in illis ponenda, ne quid per ea innotescat. unde certum est non licere uti ullâ notitiâ habitâ per solam Confessionem si sit periculum revelationis peccati penitentis directæ vel indirectæ.

Deinde, non est hic quaestio de jure humano, nam Clemens VIII. per Bullam quandam prohibuit, ne regularium superiores eâ notitiâ quam per confessionem habent, ullo modo ad externam gubernationem utantur. Loquimur autem ex naturâ & institutione ipsoque jure Sacramenti: & sermo est, quando solum per confessionem id habet; si enim aliunde novit, potest per illam scientiam per se loquendo, eodem modo se gerere, ac si omnino per confessionem illud non accepisset.

Dico primò: Quoad nonnulla indubitatum videtur posse aliquem uti notitiâ per confessionem habitâ, nempe utoret pro penitente; hoc enim merè internum est, & nullum periculum detectionis. Deinde consulere potest viros doctos, & in confessionibus audiendis exercitatos quid faciendum esset, si tales vel tales casus in confessione occurrerent, modò sine cuiuspiam detectione, aut illius periculo fiat, & aliâ huiusmodi.

Addunt multi, posse Confessarium si superior sit exempli gratiâ curare occasionem aliquam externam peccandi auferri, ubi nulla est suspicio de peccato penitentis, quod magis probabiliter, inquiunt, dicitur, si caperet aliquam occasionem commodam, ut nec ipse penitens jure suspicari possit, id ex ipsius confessione provenire, alioqui esset tacita quædam peccati exprobratio. Sed non videtur fieri posse quin hoc suspicari possit penitens provenire ex ipsius confessione: unde non puto esse licitum.

Dico secundò cum plerisque ex recentioribus, non potest superior uti notitiâ in confessione habitâ ad actus externæ gubernationis, ut ad aliquem puniendum, aut officio vel beneficio privandum, negare ei suffragium in electione ad aliquod officium, amovere à certo loco, &c. Item nec potest Parochus aut alius negare ei Eucharistiam, aut recusare assistere ejus matrimonio, ubi per solam confessionem novit eum habere impedimentum dirimens. Ratio est, quia hoc aliquo modo est violare sigillum & tacite ei exprobrare peccatum, quod nullo modo licet, ut diximus.

Imo, ut benè advertit Layman libro sexto, tract. sexto, cap. decimo quarto, num. vigesimo secundo, ipso facto quòd sciant fideles, se ob peccatorum suorum confessionem privari posse officii, aut beneficii, etiam per occulta suffragia, abhorrebunt à confessione, iis saltem faciendâ, quos suspicantur sibi aliquando prodesse posse, vel obesse.

Tandem reservatio peccatorum magnâ ex parte esset inutilis; non enim potest obligari clericus, ut supra diximus cum communi sententiâ, ad etiam peccatum

Dicunt nonnulli, si quis à confessario ex licentiâ penitentis confessionem ejus novit, non teneri sigillo.

Peculiaris quidam hæc in re procedendi modus.

Quanam hæc in parte sit obligatio penitentis circa secretum.

Quid si quis interrogetur de rebus quas solum novit in confessione.

Vterius declaratur ratio, cur ex confessione, tanta oriatur obligatio secreti.

I. Sigillum confessionis, non verbis tantum, sed factis potest violari.

II. Prohibuit Clemens VIII. ne regularium superiores eâ notitiâ quam per confessionem habent, utantur ad externam gubernationem.

III. Quoad nonnulla potest aliquem uti notitiâ in confessione habitâ.

IV. Addunt quidam, posse Confessarium, si sit superior, occasionem aliquam externam peccandi auferre.

V. Non potest superior uti notitiâ in confessione habitâ ad actus externæ gubernationis.

VI. Gravissimè commoda sequuntur, si scienti fideles, ob confessionem posse se privari officii.

VII. Reservatio peccatorum magnâ ex parte esset inutilis.

*colorum
redderetur
magna ex
parte inu-
li.*

peccatum aliquod grave cum tanto damno Epifcopo confitendum, sicut nec obligatur quis fidelis ad peccatum aliquod confitendum illi, à quo timet, propterea que magnum aliquod damnum passurum, sicque ex ipsâ naturâ & institutione penitentia hoc deducitur, & ex reverentiâ debitâ huic Sacramento, esto fortè in eo casu, ubi nulla oriretur suspicio penitentis negationem suffragii provenire ex ipsius confessione, cum nec sciat utrùm negatum ipsi à Confessario sit suffragium, non sit violatio sigilli. Unde Pater Claudius Aquaviva anno Domini 1590. præcepit Superioribus Societatis, ne unquam in externâ gubernatione scientiâ per confessionem habitâ utantur. Quod postea Clemens VIII. Anno 1594. motu proprio, pro omnibus regularibus decrevit.

VIII.

*Contraria
tamen sen-
tentia multi-
tos & gra-
ves habet
Auctores.*

Verum quidem est, contrariam sententiam habere multos & gravissimos Auctores, qui dicunt, quoties solus penitens suspicari poterit fieri hæc ratione peccati in confessione cogniti, posse Confessarium justè ei negare suffragium, privare officio aut beneficio, &c. ita Sanctus Thomas in quarto, dist. 21. quæst. 3. art. primo, quæstionem primâ, ad tertium, Halensis, Divus Bonaventura, Paludanus, Gabriel, & alii, quos refert Sanchez libro tertio de Matrimonio, disp. 16. Imo addit Navarrus, si sint latè aliqua pena aut censura incurrendâ ob eligentem indignum, incurri ab electione, etiam si ex solâ confessione noverit esse indignum.

IX.

*Dices per has
externas ac-
tiones non
violari si-
gillum.*

Dices: Per hujusmodi actiones ad gubernationem externam spectantes non violari sigillum. Respondetur: Per multas ex iis violari, vel directè vel indirectè, factis exprobrando alteri peccatum, vel reddunt manem, ex parte saltem, institutionem hujus Sacramenti, & casuum reservationem. Urgebis: Casuum reservatio videtur ad hunc finem instituta, ut melius gubernetur subditus. Negatur antecedens: Sed tum ut penitentes videntes difficultatem obtinendi absolutionem ab ejusmodi peccatis, magis eorum gravitatem apprehendant, eaque vitent, tum ut superioribus, qui plerumque prudentiores sunt, & magis experti, melius in foro conscientia dirigantur.

X.

*Aliud est, si
confessarius
alunde ha-
beat peccati
illius noti-
tiam.*

Si tamen Confessarius aliunde habeat notitiam illius peccati, potest eodem modo se gerere erga penitentem, ac si confessionem ejus non audivisset, per hanc enim notitiam non privatur suo jure, quin aliâ uti possit, secus si solum nosset per confessionem.

XI.

*Quid si duo
confitent
in mortem
Sacerdotis,
& alter hoc
eius confes-
sione aperiat.*

Quares: Si duo conspirent ad mortem Sacerdoti sequente nocte inferendum, aut vino, quo in Missâ usus est, venenum admiscuissent, postea Titius facti penitens hoc Sacerdoti illi in confessione aperit, utrùm possit Sacerdos fugere, aut vino illo rejecto aliud sumere.

XII.

Respondent

Suarez disp. trigesimâ tertiâ, sect. septimâ, num. septimo, Vasquez, & alii negant; nec enim inquit, potest fugere, aut vinum illud

recusare quin conjurationis socius suspicetur Titium hoc esse confessum, & consequenter violaretur sigillum. Sed vereor ut hæc ratio sit solida; non enim est contra sigillum confessionis aliquid dicere, unde qui aliâ viâ norunt peccata alicujus hominis, suspicentur ipsum ea esse confessum; sic enim aliquis publicè audit publicum peccatorem, jam morti ob scelera adjudicatum, & publicè ei absolutionem impendit, imo viri sapè timorati non ducunt sibi religioni dicere talem, cujus aliunde publica sunt peccata, sibi cum magno dolore esse confessum, seque credere cum esse salvum.

*aliqui Sa-
cerdotem il-
lum non
posse fugere,
ut mortem
vitet.*

Solum ergo violatur sigillum, quando aliquid sit vel dicitur, unde in quibus nota non erant alius scelera, cognoscant eum aliquod peccatum commisisse, non quibus antea erant nota. Unde Cominek disp. nonâ, dub. quarto, num. quinquagesimo tertio, Henriquez libro sexto, cap. vigesimo-quarto, num. quinto, Layman libro sexto, tractatu sexto, cap. decimo-quarto, num. vigesimo, Scotus, Gabriel, & alii dicunt eum licet tunc & fugere posse, & vinum mutare, imo teneri ad hoc secundum ne se occidat. Sed hoc postremum quoad otiosionem sui solvere omnes debeat, cum omnes fateantur, si ex recusatione illius vini detegeretur peccatum Titii aliis, non posse Sacerdotem vinum illud recusare, & tamen nunquam potest quis se occidere.

XIII.

*Quando per
hujusmodi
actiones vio-
latur sigil-
lum.*

Existimo tamen non posse Sacerdotem in eo casu fugere, aut vinum recusare, tum quia esset tacitè facto exprobrare Titio peccatum ejus, quod per solam confessionem accepit, imo possent etiam alii per hoc in peccati hujus notitiam venire, varias fugæ illius causas indagando, & facilè suspicari, structas ei à nonnullis fuisse insidias. Tandem grave incommodum Titio provenire posset à socio conjurationis, præsertim si illius famulus esset.

XIV.

*Probabilis
mihi vide-
tur, non
posse Sacer-
dotem illum
vel fugere,
vel vinum
mutare.*

Quoad alias obligationes Confessarii erga penitentem, rem fusè ac dilucidè præter cæteros exponit P. Tannerus disp. 6. quæst. 9. dub. 5. universim hoc dici potest, ubi ejusmodi ignorantia invenitur in penitente, ut nesciat res ad fidem spectantes, aut præcepta Dei & Ecclesie, obligationes sui status, &c. debet eum instruere: si verò in quibusdam advertat ipsum bonâ fide procedere in aliquo errore, ex cujus detectione malum potiùs proveniret, quàm bonum, potest, imo subinde tenetur eum in suâ relinquere ignorantia, ut si deprehendat duos cohabitare in conjugio cum impedimento dirimente.

XV.

*De aliis obli-
gationibus
confessarii
erga peni-
tentem.*

Curare etiam debet, ut occasiones, saltem proximas peccati tollat, non semper remotas, nam licet status militum sit periculosissimus ob varias peccandi occasiones, non tamen tenetur quis illum mutare, nec ad hoc eos compulsi Sanctus Joannes Baptista erudiens illos ad vitam rectè instituendam: imo Ecclesia numerat statum militiæ inter licitos, sed periculosos capite *Noli militare.* Et hæc de Sacramento Penitentia.

XVI.

*Curare etiâ
debet confes-
sarius, ut peni-
tentis occa-
siones pec-
candi proxi-
mas relin-
quat.*